

Offprint

Studia Biblica Slovaca je časopis zameraný na skúmanie Svätého písma Starého a Nového zákona predovšetkým zo stránky filologickej, historickej, exegetickej a teologickej.

Ročník IV (2012), číslo 1

Vydáva Univerzita Komenského v Bratislave, Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta Kapitulska 26, 814 58 Bratislava 1, IČO 0039786510

Rediguje: Blažej ŠTRBA (Badín)

Redakčná rada: Jaroslav BROŽ (Praha, CZ) – Peter DUBOVSKÝ SJ (Roma, I) – Pavol FARKAŠ (Nitra) – Peter FEDOR (Lubica) – Juraj FENÍK (Košice) – Sr. Júlia Daniela ISKROVÁ OP (Ružomberok) – Róbert JÁGER (Prešov) – Jozef JANČOVIČ (Bratislava) – Róbert LAPKO (Košice) – Milan SOVA (Bratislava) – Peter ŠOLTÉS (Oestrich-Winkel, D) – Jozef TIŇO (Bratislava) – František TRSTENSKÝ (Spišské Podhradie) – Pavol VILHAN (Badín) – Sr. Gabriela Ivana VLKOVÁ OP (Olomouc, CZ)

Za lektorovanie všetkých článkov zodpovedá redakčná rada.

Výkonný redaktor: Martina Korytiaková

Jazyková úprava: Elena Slaná

Obálka: Martin Kňazek

Príspevky v slovenčine alebo češtine, alebo knihy na recenziu prosíme adresovať na jednu z adries:

Redakcia *Studia Biblica Slovaca*, Banská 28, 976 32 Badín (Slovakia), tel.: (00421) 048/418 22 42, redakcia@biblica.sk, www.biblica.sk,

František Trstenský, Teologický inštitút, Spišská Kapitula 6, 053 04 Spišské Podhradie (Slovakia), tel.: (00421) 053/419 41 80, f.trstensky@centrum.sk.

Príspevky sa požadujú v elektronickej podobe (disketou alebo pripojeným dokumentom e-mailu, podľa možnosti v Microsoft Word formáte s typom písma Times New Roman) alebo vo vytlačenej forme (A4, riadkovanie 1,5). Ak sú používané iné typy písma pre hebrejštinu a gréčtinu ako v BibleWorks, tak upresniť aké. Príspevok typu štúdia, poznámka alebo reflexia musí byť doplnený zhrnutím nie dlhším ako 150 slov, jeho anglickou verzou a zoznamom bibliografie. Nevyžiadané rukopisy sa nevracajú. Redakcia si vyhradzuje právo upraviť titulok a vykonať potrebnú jazykovú a štylistickú úpravu prijatých príspevkov.

Objednávku posielat' na adresu redakcie alebo na kniznica@xaver.sk.

Bankové konto: 4008274864/7500, IBAN: SK28 7500 0000 0040 0827 4864

Články časopisu sú abstrahované v troch svetových periodikách: *Old Testament Abstracts* ISSN 0364-8591, *New Testament Abstracts* ISSN 0028-6877 a *Elenchus of Biblica*.

Studia Biblica Slovaca

Printed in Slovakia. Vychádza dvakrát do roka.

Cena: 5,- €

ISSN 1338-0141

EV 3744/09

RECENZIE

OPATRŇY, Dominik: *Ježíš – světlo slepých. Uzdravení slepého od narození ve čtvrtém evangelíu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2011, 132 s. ISBN 978-80-244-2864-2.

Podľa úvodných slov monografia obsahuje text dizertačnej práce. Vedecká a odborná verejnosť v Česku a na Slovensku dostáva do rúk knihu, ktorá obsahuje výsledky exegeticko – filologického, historického a teologického výskumu zameraného na 9. kapitolu Evanjelia podľa Jána. Autor vychádza z validného textovo-kritického vydania biblického textu, ako i ďalších prameňov (vydania biblických štandardných prameňov, aké si vyžaduje práca tohto charakteru: prekladov a diela starovekých cirkevných spisovateľov). Svoj výskum zakladá na komentároch, ktoré uvádza v dvoch kategóriách: do 16. stor. (9 titulov) a od 17. stor. (38 titulov).

Dominik Opatrný sa problematikou jánovskej spisby venoval už vo svojej diplomovej práci, takže mal patričné predpoklady na zvládnutie témy zvolenej pre dizertačnú prácu. Tému slepoty vo svetle papyrologických svedectiev sa venoval aj v článku, ktorý publikoval v renomovanom biblickom časopise *Biblica* (*Bib* 91, č. 4, 2010, s. 583-594).

Autor monografie sa po úvodných poznámkach venuje kontextu analyzovanej kapitoly Jn 9 (určenie začiatku a konca textového fragmentu). Brillantným spôsobom uvádza textovo-kritické poznámky a podáva aj literárnu štruktúru textu. V ďalšej časti uvádza preklad do českého jazyka aj s poznámkami. Detailne sa sústredil na podobné a tzv. paralelné rozprávania v starovekej literatúre (napr. uzdravenie slepého človeka cisárom Vespaziánom), v Starom zákone a v synoptických evanjeliách. V tretej kapitole sa autor monografie koncentroval na problematiku literárneho žánru skúmaného textu, a vo štvrtej kapitole analyzuje postavenie slepých v staroveku na Blízkom východe: ako pramene mu poslúžili zachované textové papyrusové svedectvá. Konkrétnu a priamu interpretáciu textu obsahuje piata kapitola, ktorá je po exegetickej stránke spracovaná na vysokej

vedeckej úrovni. Veľkým obohatením odbornej verejnosti je exkurz o dejinách pôsobenia textového fragmentu Jn 9,2-3.

Autor monografie v šiestej kapitole nastolil dve otázky: 1. Aká je historická autentickosť príbehu? 2. Aké miesto má poslanstvo Jn 9 v kontexte Evanjelia podľa Jána? Hľadanie odpovede na prvú otázku dalo autorovi možnosť uviesť veľa riešení väčšinou hypotetického charakteru, a teda všetky ponúknuté čiastkové riešenia sa pohybujú v rovine pravdepodobnosti. Napriek tomu autor konštatuje, že to, čo vieme o historickom Ježišovi, dobre zodpovedá niektorým detailom v Jn 9: Ježiš skutočne odmietol interpretovať každé utrpenie ako trest za hriech. Ďalej je pravdou, že v jeho poslanstve rezonovala idea naliehavosti času. Použitie blata vytvoreného zo slín sa javí ako dosť nevhodné pre uzdravenie človeka, a teda ako autentické. Ježiš aplikoval s veľkou pravdepodobnosťou titul „Syn človeka“ na seba, i keď sa jeho pravý význam mohol v priebehu tradície meniť (s. 130). Ako hermeneutický kľúč k riešeniu druhej položenej otázky autor monografie ponúkol začiatok (prológ) a koniec (prvý záver) evanjeliového textu, kde sú v centre pozornosti ako leitmotívy prítomné témy svetla a tmy, viery a nevery, podobne ako v Jn 9 (s. 131).

Je dobré vyjadriť potešenie nad skutočnosťou, že publikácia doktora Dominika Opatrného uzrela svetlo sveta, a že výsledky jeho bádania sú v tejto forme prístupné odbornej a akademickej verejnosti v Česku a na Slovensku.

Pavol Farkaš

Contents

Treaties

Claudio Giovanni BOTTINI OFM

Luke's Theology, Retrospective and Current Position 1-19

Jozef JANČOVIČ – Dagmar KRÁĽOVÁ

Literary Efficiency of Luke's Gospel for the Integral Vision of Man 20-34

Reflections

Blažej ŠTRBA

To Acknowledge the Benefits 35-42

Reviews 43-44

Communications and References 45-46

Obsah

Štúdie

Claudio Giovanni BOTTINI OFM

Lukášova teológia, retrospektíva a aktuálne pozície 1-19

Jozef JANČOVIČ - Dagmar KRÁĽOVÁ

Literárna efektívnosť Lukášovho evanjelia pre integrálny
pohľad na človeka 20-34

Reflexie

Blažej ŠTRBA

Treba uznať prínos 35-42

Recenzie 43-44

Oznamy 45-46